

оцінювання ефективності ESG-орієнтованих маркетингових стратегій і визначення їх впливу на фінансові результати та ринкову капіталізацію компаній.

Список використаних джерел:

1. Вакулішина І. М. Сталий розвиток і його роль у формуванні товарної стратегії. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2025. Вип. 24. DOI: 10.32782/2708-0366/2025.24.28.
2. Лагодієнко О. Формування набору маркетингових інструментів реалізації ESG стратегії на агро-підприємствах України. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 4 (51). С. 11-19. DOI: 10.32782/2308-1988/2024-51-2.
3. Пімоненко Т., Люльов О., Макаренко І., Ус Я., Гааг В. Екологічна обізнаність зацікавлених сторін як ключовий фактор, що визначає ESG-ефекти в ланцюжку «Зелений бренд – корпоративна соціальна відповідальність». *Вісник економіки*. 2023. № 3. С. 26-38. DOI: 10.35774/visnyk2023.03.026.
4. Чаплінський Ю. Маркетингове ціноутворення в ESG-орієнтованих програмах лояльності. *Scientific Journal of Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University..* 2025. № 2. С. 137-142. DOI: 10.32782/ecovis/2025-2-19.
5. Mares R., Charman K.P. Lessons for creating shared value from ESG and RBC: toward indicators and operationalisation. *Boletín de Estudios Económicos*. 2025;79(235). <https://surl.li/tequdo>

Фалович Н.М.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу,
Західноукраїнський національний університет

**РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКИ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ
ОБЛАСТІ: ДОСЯГНЕННЯ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

У 2025 році Тернопільська область демонструє сталу позитивну динаміку у впровадженні Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року, посідаючи 5 місце у загальнонаціональному рейтингу регіонів за ефективністю реалізації відповідних заходів. Цей результат є наслідком системної координації дій Тернопільської обласної військової адміністрації та органів місцевого самоврядування, За даними Департамент культури і туризму Тернопільської обласної військової адміністрації [2] забезпечення безбар'єрності в усіх територіальних громадах, що актуалізовано

суспільними трансформаціями, спричиненими війною, потребує налагодження ефективної вертикальної комунікації для імплементації необхідних змін.

Ключовим емпіричним підґрунтям для оцінки поточного стану став моніторинг доступності об'єктів фізичного оточення та послуг для осіб з інвалідністю, проведений у 2025 році [3]. Загалом, було обстежено 1862 об'єкти. Результати моніторингу засвідчили, що лише 143 об'єкти (7,7% від загальної кількості) є повністю безбар'єрними, 277 об'єктів (14,9%) класифіковано як частково безбар'єрні. Водночас переважна більшість – 1442 об'єкти (77,4%) – залишаються бар'єрними. Отримані дані вказують на наявність суттєвого дисонансу між високими загальнонаціональними рейтинговими показниками регіону та фактичним станом доступності об'єктів, що зумовлює необхідність масштабної модернізації та адаптації інфраструктури.

Інституційно-правовою основою для подальшої роботи став обласний план заходів на 2025–2026 роки з реалізації Національної стратегії. Документ визначає комплексний підхід до формування безперешкодного середовища за шістьма магістральними напрямками: фізична, інформаційна, цифрова, суспільна та громадянська, освітня й економічна доступність. Практична реалізація політики охоплює широкий спектр заходів. У межах фізичної безбар'єрності здійснюється адаптація адміністративних, освітніх, медичних та соціальних закладів, моніторинг пішохідної та транспортної інфраструктури, оновлення рухомого складу громадського транспорту та цільове придбання шкільних автобусів для перевезення дітей з інвалідністю. Інформаційний напрям передбачає забезпечення субтитрування та перекладу офіційних повідомлень жестовою мовою, маркування об'єктів шрифтом Брайля та підвищення комунікативної компетентності медичного персоналу щодо взаємодії з особами з порушеннями слуху. Розвиток цифрової безбар'єрності реалізується через створення мережі хабів цифрової освіти на базі бібліотек та закладів освіти, комп'ютеризацію установ, забезпечення безоплатного доступу до мережі Інтернет у ЦНАПах та підвищення цифрової грамотності працівників соціальної сфери.

Суспільна та громадянська безбар'єрність реалізується через створення ветеранських просторів, надання психологічної підтримки, проведення арт-терапії та залучення осіб з інвалідністю і ветеранів до культурного життя громад.

Освітня безбар'єрність передбачає розвиток мережі інклюзивно-ресурсних центрів, створення умов у закладах професійно-технічної освіти та організацію дозвілля для дітей з особливими освітніми потребами.

Економічна безбар'єрність спрямована на розширення можливостей працевлаштування та підтримку ініціатив для соціальної інтеграції вразливих груп населення. Для досягнення цієї мети необхідно впровадити комплекс системних заходів з професійної підготовки та кар'єрної орієнтації, навчання

фінансової грамотності, розвиток підприємницької культури, консультаційна підтримка з питань працевлаштування та ведення бізнесу, створення можливостей для дистанційної роботи.

Важливим показником інституціоналізації політики безбар'єрності на мікрорівні є активність територіальних громад. Станом на 2025 рік 51 громада області затвердила локальні програми з безбар'єрності, у 30 громадах створено дорадчі органи з цих питань, 23 громади визначили відповідальних осіб за реалізацію політики, а 34 громади розробили безбар'єрні маршрути в межах відповідної державної ініціативи. Це засвідчує поступовий перехід від централізованого планування до імплементації принципів інклюзії на локальному рівні, що є необхідною умовою забезпечення рівних можливостей, гідності та якості життя для всіх мешканців регіону в умовах сучасних соціально-демографічних викликів.

Список використаних джерел:

1. Міністерство розвитку громад і територій України. URL: <https://surl.li/mujkvr>
2. Департамент культури і туризму Тернопільської обласної військової адміністрації. URL: <https://surl.lu/taiuaq>
3. Державна служба статистики України. URL: <https://surl.li/ffphdd>

Швидун А.О.,
здобувач вищої освіти,
Гавриленко Т.В.,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, маркетингу та підприємництва,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОГРАМ АДАПТАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ЯК ПРОЯВ
КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ**

Адаптація персоналу є важливою складовою управління людським капіталом компанії. Водночас, мета впровадження програм адаптації полягає не лише у професійному освоєнні фахівця у новому робочому середовищі, але й у сприянні комфортній соціальній та психологічній інтеграції. Саме тому підхід до впровадження програм адаптації є вагомим проявом корпоративної соціальної відповідальності.